

Universitätsbibliothek Paderborn

Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd Herbipolin Abbatis, viri suo aeuo doctiss. ... Partis Opera Historica, Qvotqvot hactenus reperiri potuerunt, omnia

Partim E Vetvstis Fvgientibusque editionibus reuocata, & ad fidem
Archetyporum castigata; partim ex manuscriptis nunc primùm edita ;
Qvorvm Catalogvm Aversa pagina exhibet

Iohannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd
Herbipolin Abbatis, viri suo æuo doctissimi Secvndæ Partis Chronica
Insignia Dvo - I. Coenobii Hirsavgiensis, Diœcesis Spirensis: eius
foundationem & progressum ab Anno Christi DCCCXXX. vsque ad Annum
MCCCLXX. II. Coenobii ...

Trithemius, Johannes

Francofvrti, 1601

De Lintberto, Primo Hvivs Monasterii abbate, qui præfuit annis XVI. & de
conuersatione eius, gestisq[ue] illius temporis. DCCCXXXVIII.

urn:nbn:de:0128-1-17336

missus fratrem & pastorem dulcissimum, imo præmissus aduocatum: in quo laudes & præconia ipsius sancti præfulsi Aurelij, magnis eloquentiæ viribus effert in cœlum. Mâ-
 sic itaque corpus S. Aurelij ibidem sepultum multis clarescens miraculis, à tempore impe-
 rij Gratiani vsque ad imperium Caroli Imperatoris Magni, per annos ferine 437. quousq;
 Nottingus Vercellensis episcopus magnis illud precibus ab Archiepiscopo Mediolanen-
 se impetratum, anno quinto Ludouici Imperatoris primi, ad suam ecclesiam transfu-
 lit. Quod non longe postea sub eodem Ludouico, in Germaniam patriam suam euectum
 (sicut prædiximus) in Hirsaugiense monasterium collocauit, vbi vsq; in præsentem diem
 meritis eius omnipotens Deus multas virtutes & magna operatur.

*Durat se-
 pulchrum Me-
 dolani an-
 nu 437.*

*Aurelius
 transferitur
 Hirsaugia.*

DE LINTBERTO, PRIMO HUIUS MONASTERII

*abbate, qui præfuit annis XVI. & de conuersatione
 eius, gestisq; illius temporis.*

DCCCXXXVIII.

ANNO itaque Domini 838. sub Ludouico Imperatore pijsimo, Lintbertus monachus
 Fuldenfis, primus huius monasterij abbas, constitutus electione fratrum, qui cum eo
 venerant de Cœnobij Fuldenfis gremio, per Orgarium reuerendissimum Maguntinæ ec-
 clesie archiepiscopum baculo pastoralis donatus est, & præfuit regimini huius Cœnobij
 annis sedecim. Natus erat parentibus non infimis, secundum seculi dignitatem, ex Sue-
 uia, frater Bunonis abbatis Hirsfeldensis, qui & ipse monachus sancti Bonifacij, sub abba-
 te Baugolfo multis annis exiit. Porro Lintbertus ab infantia deuotus Deo, monachus
 factus est in cœnobio Fuldenfi, anno ætatis suæ octauodecimo, sub præfato abbate Bau-
 golfo, qui sancto Sturmone successerat, & per incrementum ætatis tam sub ipso Baugolfo,
 quam Egilone & Rabano successoribus, moribus sanctitatis, & scientia eruditionis mul-
 tum profecit. Itaque monachum induit anno Domini 796. indictione quarta. Ad Hir-
 saugiam vero missus Abbatiam suscepit, anno Domini (sicut prædiximus) 838. ætatis suæ
 60. conuersionis vero quadragesimo secundo, & rexit annis 16. Erat autem vir multum
 reuerendus, regibus ac principibus notus & familiaris: qui semper ex eo, quo monaste-
 rium ingressus est, non solum irreprehensibiliter vixit, sed quod amplioris censetur vir-
 tutis, tantæ sanctitatis emicuit, vt omnibus veræ perfectionis in sua conuersatione præbe-
 ret exemplum. Ad hunc Rabani præceptoris sui nonnulla in sacris literis scimus extare
 synthemata, quæ studiosi viri ingenium postulasse videntur. Legi sub nomine Lintberti
 abbatis pulcherrimum in canticis canticorum Salomonis opusculum, in quo fidelis ani-
 ma Deum suum sitientis desiderium & statum, tam pulchre, concinne & proprie descri-
 bit, vt nullus meo iudicio, quem legerim, de hac materia clarius vnquam tractauerit. An
 vero huius author operis idem sit abbas noster Lintbertus Hirsaug., non satis probatum
 habeo. Verum persuaderi posset amanti, quia quisquis tandem fuerit, sub Lothario Impe-
 ratore Ludouici filio scripsit, quod ex ipsius operis prænotatione constat. Cum autem
 Lintbertus hic noster abbas Rabani Fuldenfis doctissimi per omnia viri, multo tempore
 auditor & condiscipulus fuerit, non eum nisi eruditissimum euadere potuisse credendum
 est. Tenuerat enim ipse Rabanus adhuc monachus scholam monachorum publicam in
 cœnobio Fuldenfi, quam etiam abbas continuauit: in qua monachos non solum in sacris
 scripturis, sed etiam in secularibus literis omnifariam erudiuit. Nec solum Fuldenfis cœ-
 nobij monachos, sed etiam ex diuersis locis alijs ad se transmissos, multos in omni genere
 doctrinæ discipulos instituit. Ex his complures postea successu temporis ad magnas di-
 gnitates promoti sunt. Præceptorem habuerat ex discipulis Bedæ Anglici monachi reue-
 rendissimum virum Albinum monachum & Abbatem monasterij sancti Martini Turo-
 nensis, Magni Caroli Imperatoris quondam didascalum, à quo ipse hauserat in Gallia,
 quod alios in Germania postmodum docebat. At vero Lintbertus Rabani primum con-
 discipulus & postremum auditor, quod à bono præceptore didicerat monachus, abbas nõ
 neglexit. Erat sane regularis disciplinæ studiosissimus cultor, qui non solum viuere secun-
 dum normam sanctissimi patris nostri Benedicti subditos sibi monachos verbo docuit,
 sed etiam in omnium virtutum plenitudine conuersando, oves sine reprehensione præ-
 cedens, vt bonus pastor exemplo boni operis patuit. Eius siquidem meditatio die ac nocte
 in lege Domini continuata semper exiit, qui sine intermissione orans ad Dominum,
 verus Christi discipulus in finem permanfit, fama sanctitatis & eruditionis eius se per om-
 nem circa regionem diffundente, multi viri nobiles filios suos magisterio eius institu-
 tos tradiderunt. Complures etiam ex his qui clari apud homines in seculo videbantur, vl-

*Lintbertus
 abbas pri-
 mus.*

*Qualitas
 Lintberti
 abbatis.*

*Quando sit
 monachus
 factus.*

*Conuersa-
 tionis eius
 sanctitas.*

*Scripsi in
 Canticum
 canticorum*

*Rabanus
 præfuit scho-
 la Fuldenfi
 publicæ.*

*Albinus
 præceptor
 Rabani.*

*Abbas
 Lintberti
 religio.*

*Multipli-
 catio fratrum
 S. Aurelij.*

Henrij

era
 toria

iro se illius disciplinae propter amorē regni caelestis subdiderūt, vnde numerus fratrum breuiter auctus valde coepit excrefcere, & substantia temporalis multorum oblatione dilatata fuit.

*Corbeia
fundatur in
Saxonia.*

Hisdem temporibus monasterium Corbeienſe in Saxonia sub regula ſancti patris noſtri Benedicti, nouitatis ſuae ſumpſit exordium, quod fundari coeptum eſt anno Domini 822. indiſtione 15, quod pene eodem tempore cum iſto monaſterio diui Aurelij pontificis completum in habitari coepit.

*Selgenſta-
tenſis mo-
naſterij fun-
datio.*

Eodem ferme tempore monaſterium ſanctorum Marcellini & Petri martyrum in loco qui dicitur Selgenſtadt in Maguntinenſi parochia, ſub regula diui patris noſtri Benedicti fundatum per Ludouicum Imperatorem primum extitit, cooperatione venerabilis viri Einhardi olim Cancellarij, tunc autem monachi & primi eiusdem cenobij abbatis, in quo corpora praedictorum duorum martyrum Marcellini & Petri, anno Domini 808. a Roma, procuratione Imperatoris menſe Nouembri allata honorifice reſoſita ſunt.

DCCCXL.

*Viri ordinis
noſtri inſi-
gnis.*

Temporibus Lintberti abbatis primi ſancti Aurelij Hirſaugienſis, circa annum Domini 840. ſub Ludouico Imperatore piſſimo & filijs eius claruerunt in ordine noſtro benedicto multi celeberrimi viri, ſanctitate & eruditione ſcripturarum inſignes, qui vcluti ſtra caeli totam eccleſiam moribus & doctrina mirum in modum illuſtrarunt. Rabanus Maurus abbas Fuldenſis, de quo ſupra diximus, hiſ temporibus apud omnes in precio habebatur, propter integritatem vitae & inſtamabilem ſcientiae diſciplinam. Qui quata ſcripſerit, tam in libro noſtro de Eccleſiaſticis ſcripturis, quam in ſecundo de illuſtris viris ordinis noſtri, magna ex parte demonſtrauimus.

DCCCXLII.

*Rabanus ex
abbate ar-
chiepiſco-
pus.*

Denique anno Domini 842. qui abbatis Lintberti quartus annus erat, de Fuldenſi monaſterio per fraudes quorundam incitatus exijt, atque ad Ludouicum, filium Ludouici ſenioris Imperatoris confugiens, vſq; ad mortem Otgarij Archiepiſcopi Moguntinenſis qui eum expulerat propter quam neſcio cauſam, quaſi exul remanſit.

DCCCXLVII.

Sed poſt annos quinq; mortuo Otgario Rabanus archiepiſcopus in locum eius ſuſſeſtus anno Domini 847. indiſtione 10. omnium ſuffragio ſedit annis nouem. Homo pauperes miſericordiſſimus, qui eccleſiam ſuam moribus & ſcientia ſtrenue gubernauit.

*Haymo epi-
ſcopus Hal-
berſtatenſis.*

Claruit etiam iſſdem temporibus in Saxonia Haymo ex monacho Hirſfeldenſis cenobij, tertius epicoſopus Halberſtatenſis, qui anno Domini 840. indiſtione 3. in epicoſopum ordinatus praefuit annis 13. In omni ſanctitate & doctrina, qui multa praecleara volumina ſcripſit, de quibus in praefatis libris noſtris fecimus mentionem. Einhardus quoque ex imperiali Cancellario monachus, & ex monacho primus abbas in Selgenſtadt, vir doctus & religioſiſſimus, inter alia eruditionis ſuae monumenta ſcripſit geſta Magni Imperatoris Caroli, in vno volumine. Hiſtoriam quoque ſui temporis, & quaedam alia, quibus ſeſo modo Latinae linguae, verum & Graecae peritum oſtendit. Freculphus monachus Fuldenſis, qui ſcripſit ab origine mundi vſque ad incarnationem Domini chronicam valde inſignem, quam de ſeptem aetatibus mundi praenotauit: epicoſopus Lexouienſis hiſ temporibus claruit, qui ſua praedicatione & ſanctitate multos in agnitionem veritatis erudiuit.

*Einhardus
abbas mo-
naſterij Sel-
genſtadt.*

*Freculphus
ex monacho
epicoſ. Lexo-
uienſis.*

*Heſſi ex ab-
bate ar-
chiepiſcop. Tre-
uerenſis.*

Floruit etiam circa haec tempora Heſſi ex abbate monaſterij Mediolanenſis, archiepiſcopus Treuerenſis, qui fundauit (monente ſancto Materno in ſomnis) monaſterium canonicorum regularium in Conſluentia, vbi videlicet Moſella Rhenum inſluit, in quod corpus ſancti Caſtoris de Cardona transferens collocauit. Sed canonici ſancti Caſtoris ante plures annos regulam abiecerunt. Idem vero epicoſopus anno octingenteſimo trigeſimo octauo, quo Hirſaugia fundata eſt, moritur: & apud ſanctum Matthiam extra Treuerim ſepelitur. Hildeuinus quoque abbas ſancti Dionyſij Pariſienſis, vir vnde cunq; doctiſſimus, deſcripſit vitam & paſſionem ſancti Dionyſij, ad Ludouicum Imperatorem primum. Quo anno Domini 827. oſſa ſancti martyris Sebaſtiani a Roma tranſtulit in Galliam: cuius caput poſt multos annos in monaſterio noſtri ordinis Treuerenſis dioceſis, quod Vindriſaugia nuncupatur, a fundatore ipſius reſoſitum eſt.

*Hildeuinus
abbas S. Di-
onyſij.
Sebaſtianus
in Galliam
transferitur,
caput vero
in Gronau.*

*Theodul-
phus Aure-
lianenſis e-
piſcopus.
Hymnus in
Palmarum,
Gloria, laus,
&c.*

Eodem tempore apud Gallos magno fuit in precio Theodulphus, ex abbate Floriacenſis monaſterij epicoſopus Aurelianenſis, non minus ſanctitate vitae, quam eruditione ſcripturarum omni populo venerabilis. Hic a Ludouico Imperatore poſitus in cuſtodiam, neſcio ob quam ſuſpicionem coſurationis ad filios a patre tum nimirum diſſentientes, hymnum quem in die Palmarum, in ſtatione cantare ſolemus, composuit: quae quum eo die Imperatore prope cuſtodiam in proceſſione ſolenni tranſeunte, dulci melodia voce canora perſonaſſet, delectat

ille & viri Constantia & dulcedine symphonia, mox eum dimitti præconis voce mandavit. Incipit autem hymnus ipse cōuenienti carmine editus, Gloria, laus & honor sit tibi, &c.

Strabus quoque monachus Fuldensis, Rabani auditor & scriba, iisdem claruit temporibus: qui multa & varia scripsit, sicut in alijs libris de Scriptoribus, editis declarauimus. Hic Fuldensis monasterij Chronicam inchoauit, quæ per alios succedentes continuata, non paruū nobis in editione huius operis, iuuamen præstitit. Sed & Angelomus monachus Luxouicensis cœnobij, in exponendis Scripturis diuinis, hoc tempore doctissimus apparuit. De quo alibi fecimus mentionem.

Ansegisus ex abbate Bobiensis monasterij archiepiscopus Senonensis, vir in Scripturis doctus, & in consilijs regū magnus & celeberrimus, plura scripsit, quorū alibi ratio habetur. Iohannes abbas Vercellensis, natione Scotus, Græce & Latine doctissimus, his temporibus claruit: qui iubente Carolo, Ludouici Imperatoris primi filio, libros S. Dionysij Areopagite in Latinū primus omnium transtulit, & cōmentarijs non spernendis exornauit. De Naturæ quoque diuisione, librū multæ subtilitatis, cum plerisque; alijs quæ non vidimus, composuit. Aldericus monasterij Ferrariensis, nostri ordinis abbas post Hieremiam, sed ante Ansegisum immediate archiepiscopus Senonensis, his temporibus factus est. Corpora quoque sanctorum Seueri episcopi Rauennatis, Vincentij vxoris & Innocentia filii eius, per Ogarium archiepiscopum ad Maguntiam cum honore maximo translata sunt.

Heriulus rex Danorū cum vxore & filijs Maguntia baptisatur, tempore huius primi Lintberti abbatis, & magna pars Danorū ad fidem Christi conuertuntur, per monachos Corbeiensis monasterij, qui amore supernæ felicitatis, ad prædicandum Euangelium sanctum gentibus, Daciam ingressi fuerant. Amularius Fortunatus monachus Luxouicensis, postea Treuerensis Archiepiscopus, ac deinde sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis, scripsit his diebus ad Ludouicum Imperatorem libros de officijs diuinis.

Anno Ludouici Imperatoris 23. sub Lintberto primo huius cœnobij abbate, Nortmanni ad fines Hollandiæ & Gallia primū applicuerunt, qui multis postea annis hinc inde cum valido exercitu vagantes, in finita mala perpetrarunt.

Anno Domini 838. qui fuit primus annus Lintberti abbatis, 15. calendas Augusti sanctus Fridericus ecclesiæ Traiectensis octauus episcopus, in armario eiusdem ecclesiæ, post missarum solennia, dum orationi deuotus incumberet, à duobus satellitibus à Iudith imperatrice mercede conductis, crudeliter necatus, martyr summa veritatis effectus est. Diuina enim ad Imperatorem episcopus, non licet tibi habere Iudith filiam ducis Bauariæ, tibi sanguine proximam, pro vxore: aut abijce illam, aut ego te autoritate omnipotentis excommunicabo. His verbis impia Iudith exasperata, præconem veritatis non post multū temporis interfecit. Hoc immani scelere audito Gregorius Papa quartus, Ludouicum Imperatorem pro agenda poenitentia in monasteriū Suessionensē posuit. Et lesse episcopus Ambianensis, Iudith imperatricem alteram Herodiadem velo imposito monialem fecit.

Ex hac imperatrice Ludouicus filiū habuit Carolum cognomento Caluū, qui postea anno Domini 876. Imperator factus est. Hunc constituit ducem Bauariæ, Sueuiæ & Burgundiæ, alijs ex priore vxore filijs id egre fati ferentibus.

Demum anno Domini 840. dum Ludouicus Imperator poenitentia peracta filium suū Lotharium patri rebellē persequitur, veniensque ad monasterium Hirsfeldensē grauius infirmatur, & carru reductus atque nauigio ad Ingelheim imperiale palatiū statim moritur 12. calendas Iulij, anno Imperij suscepti 26. Cuius cadauer per Drogonem fratrem, episcopum Metensem, Metis in ecclesia sancti Arnolphi honorifice sepultū est. Drogo autem iste filius Caroli fuit magni Imperatoris & frater Ludouici primi, vir doctus & amator religionis, ex monacho factus est episcopus præfatæ ecclesiæ Metensis, pro cuius decore multa fecit.

Mortuo Ludouico Imperatore pijsimo, Lotharius filius eius succedens imperauit 10. annis 16. Habuit tres fratres ex patre: Pipinū, quem fecit ducē Aquitaniæ; Carolū Caluum, cui cecidit in diuisione paterna regnum occidentale à Britannico Oceano vsque ad Mosam fluium: Ludouicum, qui regnum occidentale, omnem videlicet Germaniā vsque ad Rhenū fluuentia, cum quibusdā alijs ciuitatibus adiacentibus pagis trans Rhenū, propter vini copiam forte consecutus est. Ipse vero Lotharius maior natus, Imperatoris nomen cum toto regno, quod vsque in hodiernum diē ex eius nomine Lotharingiā appellamus: quanquam modo sit ducatus, & tota prouincia, nec non & omnia regna Italiæ cum ipsa Vrbe Roma, in portionem suam accepit. Vxorē habuit Egillam, regis Angliæ filiam, quæ peperit ei duos filios Lotharium & Ludouicum postea Imperatorem.

Strabus monachus Fuldensis.

Angelomus monachus.

Ansegisus ex abbate episcopus Senonensis. Iohannes abbas Vercellensis.

Aldericus ex abbate episcopus S. Seueri transferitur.

Rex Danorum baptisatur. Monachi Corbeiensis prædicant. Amularius ex monacho Treuerensis archiepiscopus.

Primus Novimanorum incursus. S. Fridericus episcopus Traiectensis martyrizatur. Scelus magnū imperatricis Iudith.

Imperator cum vxore deponitur. Carolus filius Ludouici, Imperator Ludouicus moritur. Drogo frater Imperatoris ex monacho episcopus.

Ludouicus filius habuit. Diuisio inter fratres facta. Lotharius Imperator.

Henrij

per a
horica

Alfridus ex m. nabo episcopus Hildesheimensis.

Claruit his temporibus Alfridus, ex monacho Corbeiensis cœnobij episcopus Hildesheimensis quartus, vir Deo vere dilectus, & in omni vita sanctissimus, qui rexit Ecclesiam sibi commissam strenue annis 28. & construxit maiorem ecclesiam prefata urbis, in qua & sepultus est. Fuit autem electus in episcopum anno Lintberti abbatis nono, qui fuit Dominicæ incarnationis 847. indictione decima.

DCCCXLVIII.

Synodus Moguntia celebratur à Rabano. Episcopi & abbates qui interfuerunt Synodo. Lintbertus in eadem synodo fuit.

Rabanus archiepiscopus Moguntinus, iussu Lotharij Imperatoris synodum apud Moguntiam episcoporum & abbatum conuocauit, anno Domini 848. indictione vndecima, in qua hæreticum quendam, nomine Godschalcum presbyterum condemnauit, & multa ad decorem & vtilitatem ecclesiasticam constituit. Fuerunt inter alios ibi presentes celeberrimi viri episcopi, Hecti archiepiscopus Treuerensis, Hildeboldus archiepiscopus Colonienfis, Alfridus episcopus Hildesheimensis, Haymo episcopus Haluerstatis, Ludericus episcopus Bremenfis, Lintbertus primus iste abbas sancti Aurelij Hirsfeldensis, Waldo abbas Fuldenfis, Einhardus abbas Selgenstetenfis, Brunvart abbas Hirsfeldensis, Bertolphus abbas Mediolacensis, Aduentius abbas Metensis, postea ibidem episcopus Radulphus abbas S. Medardi Sueffionensis, postea Bituricensis archiepiscopus. Et alij multi episcopi, abbates & monachi, inter quos complures erant vita & doctrina famosissimi.

Error pseu- d propheti- sa.

His diebus quædam mulier fingens sibi angelum Dei apparuisse, qui nouissimum diem iudicij mox instare pronunciaffet, multos tam ex clero quam ex populo, per diocesin Moguntinam decepit. Quæ tandem per Rabanum archiepiscopum comprehensa, confessa est, fuisse se per consilium cuiusdam presbyteri ad hoc quaestus gratia inductum.

DCCCXLIX.

Santa Helena Imperatrix transfertur in Galliam. Fames in Germania fuit. Lintberti misericordia.

Anno Lintberti abbatis 11. corpus sanctæ imperatricis Helenæ matris Constantini Magni per Theogisum monachum à Roma transfertur ad Galliam, & in Remensi collocatur parochia, cuius caput hodie in Treuerensi ecclesia ostenditur. Anno enim decimotertio, fames praua valida Germaniam ita vastauit, vt pater filium inedia mortuum, ad ignem coctum manducare voluerit, si per vicinos casu non fuisset interceptus. His diebus Lintberti abbatis præstantissimi, in pauperes clementia magnum & ei nomen & monasterio Hirsaugiensi profectum accumulauit. Quanto enim plurimum vsus pauperum distribuit, tanto maiora recepit, Rabanus etiam archiepiscopus multante me perdurante pauperibus munificentiam exhibuit.

Anglia fit tributaria Papa.

Circa hæc tempora rex Christianissimus Angliæ Adelolphus Romam pergens, sub Leone Papa quarto, ex maxima deuotione Romanæ ecclesiæ tributariam fecit prouinciam suam, instituens, vt ex singula domo singulis annis sancto Petro nummus tolleretur argenteus.

DCCCLI.

Lupus presbyter obiit.

Anno Lintberti abbatis decimotertij, Lupus Seruatus presbyter, vir doctissimus, ad quem Rabanus adhuc abbas scripsit olim octo libros in Epistolâ Pauli ad Romanos, migravit ad Dominum. Is ante biennium præsens in synodo Moguntinensi presbyterum illum Godschalcum de libero arbitrio, prædestinatione & sanguine Christi, male sententem ac multos conturbantem, fortissima disputatione coram omnibus qui aderant, manifeste vicit & confutauit. Qui etiam ad euidentiore declarationem veritatis, inter alia quæ scripsit, de his quoque rebus tractatum pulcherrimum composuit.

Errares Godschalci presbyteri.

DCCCLIII.

Haymo obiit.

Anno Lintberti abbatis decimoquinto, qui est Domini 853. obiit sanctus Haymo, tertius episcopus Haluerstatis, ex monacho Hirsfeldensi, vir per omnia Deo dilectus, qui verbo, scripto & exemplo, multos ad semitas iustitiæ reuocauit, & in maiori ecclesia Haluerstatis sepelitur. Cui sanctus Hildegrinus in episcopatu successit annis fere 34.

Hildegrinus succedit Haymoni. Anscarus.

Claruit his temporibus sanctus Anscarus, ex monacho cœnobij Corbeiensis, primus archiepiscopus Bremenfis, ante quæ tres fuerunt episcopi, videlicet Wilhardus, Wilhericus & Ludericus, sub archiepiscopo Colonienfi. Sed Lotharius Imperator destructa per Danos ciuitate Hamburg, archiepiscopatum qui tum erat ibidem transfudit in Bremen, cui sanctum ipsum Anscarium præfecit, qui sedit annis trigintaquatuor, vir doctus atque sanctissimus, qui multis in vita & post mortem miraculis claruit. Sepultus est in ecclesia Bremenfi. Festum eius tertio nonas Februarij colitur.

Leo quartus Papa ex monacho.

Floruit etiam hoc tempore Leo Papa quartus, ex monacho cœnobij diuij Martini in vrbe, tunc ordinis nostri primum presbyter cardinalis tituli Sanctorum quatuor coronatorum

Henric

torum à Sergio pontifice ordinatus, coque mortuo succedens in pontificatu summo pre-
fuit annis octo, mensibus tribus, vir doctus & vita sanctissimus, qui mortuus in catalogum
sanctorum relatus est: cuius festum 16. cal. Augusti colitur.

DCCCLIII.

Lintbertus autem abbas primus, vir valde venerabilis, post multos labores pro Dei
amore in sancta religione habitus, senioque confectus, ad Christum toto corde suspirans
moritur tertio Idus Iunii sub Lothario Imperatore, anno Domini 854. indictione 2. eta-
tis suae 76. suscepti vero regiminis abbatis anno 16. nondum completo: qui monasterio
huic laudabiliter & vtiliter praefuit, & multa per suam conuersationem sanctissimam do-
natione fidelium bona acquisiuit: cui in abbacia huius monasterii, Gerungus mona-
chus successit annis duobus & triginta, de quo postea dicemus.

Lintbertus
primus ab-
bas Hirsau-
gientis mo-
ritus.

Hoc ipso anno quo reuerendissimus abbas Lintbertus obiit, Nortmanni Britannia,
Galliam & Franciam crudeliter deuastant, ciuitatem Nammetensem subuertunt, & epi-
scopum in sabbato sancto baptismi consecrationi intentum cum toto clero occidunt.
Templa quoque sancti Martini Turonensis concremant.

Nortmanni
Galliam in-
fessant.

Sancto papa Leone mortuo eodem anno Ioannes Anglicus successit duobus annis
& mensibus tribus, quem ferunt quidam foeminam extitisse, & vni familiari soli cognita,
& ab eo compressam peperisse in strata publica. Et ob id nonnulli eam inter pontifices po-
nere voluerunt, quasi indignum facinus abhorrentes. Sed nos iam cursu venerabilis Lint-
berti consummato, styllum ad successorem vertamus.

Foemina
Papatum
obtinuit.

DE VENERABILI GERUNGO, SECUNDO ABBATE, QUI
praefuit annis triginta duobus, & qualia temporibus suis gesta sunt.

MORTUO igitur atque sepulto reuerendissimo abbate Lintberto, non sine magna
tristitia fratrum, quippe qui maximo eius tenebantur amore: mox ad electionem
nouo pastoris conuenientes, venerabilem virum Gerungum in demortui patris locum
constituere pastorem, anno Domini 854. indictione secunda: Lotharij primi Imperatoris
anno 14. qui praefuit huic monasterio annis 23. Is vero Gerungus in Fuldensi coenobio
monachus factus sub Rabano abbate, cum Lintberto abbate & alijs fratribus in princi-
pio foundationis huc missus aduenit, qui se dignum sancti Benedicti patris filium semper
exhibere cupiens propositum monasticum, quod semel pro Dei amore sumplerat inui-
larum, vsque ad mortem custodiuit. Vnde cum Lintberto mortuo multi pastorali cura
monachi in hoc coenobio essent digni, tamen inter dignos dignior iste apparuit, qui vt
Aiothi ambidexter, ita ad curam videbatur rerum temporalium idoneus, vt spiritualium
curam anteferre omnibus & vellet & posset. Audiuit Rabanum in Fuldensi monasterio
legentem, quo in abbatem sublimato eius discipulus Strabus schola publica praelatus est,
qui hunc Gerungum tunc adolescentem Rabano praecipiente singulari diligentia profe-
quutus est. Mos erat in praefato Fuldensi coenobio his temporibus monachos non so-
lum in Scripturis sanctis instruere, sed etiam in omni seculari scientia literatura ad ple-
nam erudire. Probe enim iudicabant sapientissimi viri diuinis scripturis neminem posse perfecte in-
telligere, quem literas secularis doctrina contigisset ignorare. Extant multa monachorum istius
temporis praecleara volumina, in quorum comparatione ea, quae hodie cuduntur à plari-
que tanquam palae vilescunt. Reperi autem inter alia Strabi huius opuscula, libellum de
Arithmeticis dimensionibus, quem scripsit ad istum Gerungum abbatem sancti Aurelij,
cui praepositam epistolam sic incipientem: Reuerendissimo merito patri, atate filio, litera discipulo,
gratia magistro, Gerungo abbati. eterna beatitudinis premium possidere. Ex his intelligere possu-
mus, Gerungum abbatem in omni literatura fuisse studiosum, quia nisi extitisset doctissimus,
nonquam vir tantus de tam subtili disputatione scripsisset, maxime in tanta doctorum vi-
rorum copia ad ignaram. An vero etiam Gerungus ipse aliquid scripserit, incertum habe-
mus: quem tamen fuisse doctissimum, postquam tantos audierit praecceptores, non dubi-
tamus. Longa enim inter capedo temporis, vt pote plusquam sexcentorum annorum, mul-
ta praecclare gesta monachorum & abbatum Hirsaugientis coenobij in obliuione deducēs,
venire ad nostram nouitiam non permisit. Fuit autem Gerungus vir strenuus, & maximus re-
gularis discipulatus amator: qui ab incunte aetate à bonis praecceptoribus in timore Dei fun-
datus, bonum se pastorem oibus sibi commissis opere & sermone vsq; ad vitam finem ex-
hibuit. Qui quamuis in conuersatione spirituali super omnes esset diligens & studiosus,
curam tamen rerum temporalium non neglexit, quin potius eo praesidente monasterio
substantia temporalis mirum in modum aueta fuit.

Gerungus
abbas Hirs-
augientis se-
cundus.

Vita Geru-
gi describitur.

Gerungus
audiuit Ra-
banum ab-
batem.

Non con-
temptores
secularis li-
teraturae
monachos.

Epistola
Strabi ad
Gerungum.
Fuit vir in
omnibus do-
ctissimus.

Comenda-
tur ex zelo
disciplina
abbas.

His temporibus Bruno dux Saxonum, construxit monasterium illud quondam ce-
B

Henric